ואכילת חמץ לאכילת מצה השבתת שאור

ונכרתה ואכילת חמץ לאכילת מצה דכתיב

ביום כתיב ואימא מצפרא *אך חלק דבי

רבי ישמעאל תנא מצינו י"ד שנקרא ראשון

רב נחמן בר יצחק אמר ראשון דמעיקרא

ראשון דמעיקרא משמע שאני התם דכתיב

ושמחתם לפני ה' אלהיכם שבעת ימים מה

שביעי שביעי להג אף ראשון ראשון להג

קרא ראשון הראשון למה לי שמע מינה(מ

שאני התם דאמר קרא וביום השמיני שבתון

מה שמיני שמיני דחג אף ראשון ראשון דחג

הראשון למה לי למעומי חולו של מועד

חולו של מועד מראשון ושמיני נפקא

איצמריך סד"א הואיל דכתב רחמנא וביום השמיני "וי"ו מוסיף על ענין ראשון דאפילו בחולו של מועד קמ"ל ולא לכתוב רחמנא

הראשון מקרא קדש יהיה לכם ראשון דמעיקרא משמע אלא הנו שלשה ראשון

מיבעי ליה לכדתני דבי רבי ישמעאל דתנא

דבי ר' ישמעאל בשכר שלשה ראשון זכו

לשלשה ראשון להכרית זרעו של עשו

לבנין בית המקדש ולשמו של משיח להכרית

חמץ קיים ואימא כל חד וחד כי שחים זמן

שחיטה אמר רחמנא תניא נמי הכי אך

ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם

מערב יום מוב או אינו אלא ביום מוב עצמו

לכדאמרן אי חכי התם נמי הראשון למה לי יאים

עין משפט נר מצוה

המן ומנה הל' ה:

סשכמם שאור לאכילם חמץ . משעה שהזהיר שלה לאכול חמן לוה דהא איתקש השבתת שאור לאכילת חמן וכו' . בפרק כל שעה בה א מיי' פיא מהלי (לקמן כח:) יליף כ' יהודה לאוכל חמן מו' שעות ולמעלה

להשבתה שחור של שבעת ימים וקשה דהא איתקש השבתת שאור לאכילת חמץ

לרשב"א אמאי לא יליף כרת נהשבינים הצפות ... שאור מדאיתקש לאכילת חמן : ופרקינן אך חלק שאור מדאיתקש לאכילת חמן : בדקימא ל אכן ורקן מונד בדקימא ל אבן ורקן לרשב"א אמאי לא יליף כרת להשבתת האימא מצפרא בייד חונו של מועד . לפעם ובא זה אך התרווייהו קחי דלולב עם יד הציו : למעומי חולו של מועד

איט ניטל במדיכה אלא יום אחד: רב נחפן בר יצחק איט ניטל במדיכה אלא אום אחד: אמ"ג אפר אך ביים כדתנא דבי ר' ישמעאל. אע"ג

כדתנא דכי ל' ישמעתל. חע"ג אמר אך כיים דכתיבי טובל בהקד ג' הראשון הראשון של מלות כתיבי כולהו וכל הכתוב כלומר קודם יום סוב המלוה לחד חשיבי חדל וליו להקטות ודיים שהא דכתיב במלוה לחד חשיבי חדל וליו להקטות ודיים שהא במלוה אחד חשיבי חדא ואין להקשות הייק מכלן דמהכי ג' ראשון דרשיכן ואך מולן למהגי ג' רושון זישיק זיין הראשון של ארם ביום הרחשון לכדדרשינן דילמה הראשון נולדת ולפני ההוא איכתיב להך דרשא דמסתברא דמהני דכתיבי במקרת קודש דרשי לליה אלא מעהה כולהו להך דרשת: כא תשמע הכיום וביום תלה הפסח ועדיין חמן קיים. הקשה רבא אמר מהנא א כתב"א היכי יליף מהכא דמתן המוכ ב מו' שעות ולמעלה והא זמן שחיטת את הפסח ועריין חסק הפסח אחר התמיד הוי ותמיד קיים ושחיפת הפסח תחר התמין או מן התורה זמן המחה שרא משעה ששתתו לפני חלות פסול וא"כ זמן ששת ולשעה קאמר: שחיפה לא הוי מיד אחר חלות עד שה הוא מורא ברצא אומר כדי שהיית הקרבת תמיד וי"ל כיון כדי שהיית הקרבת תמיד וייב שון דרי ישפעאר דע דדיעבד אם שחט הפסח קודם תמיד הרי הוא איסר פלאכה לא כשר כדתנו התם *חשיב זמו שחיטה מחלות ואילך: זכון שחיטה קאמר רחמנא . אע"ג דאמת הוא דלא תשחט על חמן כל חד וחד כי

> לשחוע פסח על חמן סברא הוא שבומן שחיטה הוהיר על השבתה: דברי ר' ישמעאל. תימה לר"י דתנא דבי רבי ישמעאל כפקא ליה מקרא אחרינא ובכמה

> שחים דאמריכן בפרק תמיד נשחט

(לקמן סג. ושם) השוחש את הפסח על

החמץ עובר בלאו מ"מ כיון דאשכחן

דהוהיר על ההשבתה והוהיר שלא

דבי רבי ישמעחל: (ובתר) כל מלחכה לה תעשו . [ובתיב]

הע"ג דכשישרף ויעשה גהלים הנאתו מותר כדאמר בפרק כל שעה (לקמן כו:) גבי ערלה בישלה של גבי גחלים דברי הכל הפת מותר וה"ה חמן והא דתכן בפ' כל שעה (ד כת-) לת יסיק בו תנור וכירים תן בם רבי יוסי מומר היינו מדרבכן אור" דסברה הוא איט לריך וכוי. דקרא דתשביתו מיירי בכל ענין אפילו איט לריך לגחלתו אי נמי כיון דמתחלת הבערה אינו יכול להנות ממנו אע"ג שיהא לו הנאה ממנו אחר כך אסור כמו כדרים ונדבות שאין קריבין בי"ט למ"ד (בינה דף ים כ.)

חף על פי שיש בהן מחכל הדיוט לבסוף ומאן דשרי שרי מלהנותº: לחלק

ת"ל לא תשחם על המץ דם זבחי לא תשחם את הפסח ועדיין חמץ קיים דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר אינו צריך קלתר: 6ד סלק. התיר לך הכתוכ 30 יבחרי הוא אומר "אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם וכתיב כל מלאכה (משה בחב ביים אינו צריך ביים אומר אינו צריך ביים לא (תעשו) ומצינו להבערה שהיא אב מלאכה לו הרי הוא אומר אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם מערב יום מוב או אינו אלא בי"ם תלמוד לומר אך חלק ואי ביום מוב עצמי מי שר" הא איתקש השבתת שאור לאכילת חמץ ואכילת רמץ לאכילת מצה-אמר רבא

למימר ביום הרחשון בין השמשות שהוא התחלת היום אבל השתא על כרחך בתוך יום ביעורו שרי ליה קרא לשהייה:

[מחמים] להשבית השאור דכתיב שאור לא ימלא בבתיכם כי כל אוכל (חמץ): ואכילם חפץ לאכילם מנם. משעה שחייב לאכול מלה הזהיר שלא שהוא בלא מעשה ור' שמעון פליג עליה ומהכא לא מלי למילף מידי לאכול חמץ דכתיב כל מהמלת לא תאכלו בכל מושבותיכם תאכלו דלא הוקשה אכילת חמץ להשבתת שאור שמשש שעות ולמעלה אלא מלות וכתיב בערב תאכלו מלות תורה אור

אלמא זמן אכילת מנה ואיסור חמך והשבתת שחור משחשיכה : פך פלק. אכין ורקין מישוטין אלמא מקלם שמות לאכילת המץ דכתיב °שבעת ימים שאור סיום מותר ומקלמו לסור ומעתה ים יל לא ימצא בבתיכם כי כל אוכל מרמצת [פי׳ שנת קד.] ואיכא דאמר אך הוא חן בנימטריא* דמח"ם בט"ע גי"ף דכ"ן וחופם כי כל מרמצת לא תאכלו בכל מושבותיכם ח׳ מחת אל"ף ולד"י במקום כ׳ : כם תאבלו מצות (וגו') וכתיב ביה במצה °בערב רפשון דמטיקרם משמע . כלחו תאכלו מצות ואימא לרבות ליל י"ד לביעור [נקמן שה. רומיא דקרא אהדדי משמע ראשון שירובין קה. במשמעות דקרת שהות יום קודם יותה פה: ימים מלות החכלו אך ביום הראשון שם שנאמר "בראשון בארבעה עשר יום לחרש פוכם מה. כ"ק לכל שבעה דקרא כיון דכתיב שבעת רחשון קודם למעשה קחמר: הרחשון

קרא גופיה שבעת ימים ודרוש נמי כחשון דומית דשביעי : כפס נמי. גבי לולב ה' דהראשון למה לי : מראשון ושמיני נפקס מדכתים בהנהו שמיה הבי גמי בתיב "אך ביום הראשון תשביתו " שבעת ימים מצות תאכלו אם כן נכתוב שבתון מכלל דאינך לאו שבתון נינהו: על פנין רפשון. על ימים הקדומים לו דהיינו חולו של מועד: לא לכפוב רמשנם לם וי"ו . דמשמע ריבויה דתו אינטריך ה"א למיטוט: אנא ויקנאותו התם דכתיב °ביום הראשון שבתון וביום קודש דפסח ומקרא קודש דסוכות ומלות לולב לא תותב לרב נחמן דהני

כשכר ג' רמשון. שביתת הרגל דפסח ושביתת הרגל דחג ונטילת לולב שנקראו ראשונים זכו לשלשה ראשון: לא סשמע על חמן וגו'. ושחיטת שם לא וי"ן ולא ה"א ותו התם דכתיב "ביום פסח זמנה מתחלת שבע שהוא בין

הערבים שכבר נוטה חמה ללד שקיעתה והכי אמריכן בפ' אמר להן דתמיד נשחט כשם שעות ומחלה השיהורעו של עשו דכתיב "ויצא הראשון אדמוני

מכולו כאדרת שער ולבנין בית המקדש "כולו כאדרת ומשני לן שאני כותלי בית המקדש דלא מכווני רחבין החתיקן מאד ולא יימיקרבתיב "כסא כבוד מרום מראשון מקום משהחרי עד שם ומחנה: ואימא כל שעים מקדשנו ולשמו של משיח דכתיב פראשון מד ומד. יבער סמוך לסחימתו מעט מל לציון הנה הנם רבא אמר "מהכא "לא תשחם ולם שהה עד השע יבערע במשע: שמום לציון הנה הנם רבא אמר "מהכא "לא תשחם הפסח ועדיין ולם שהה עד השתם הפסח ועדיין את משחם הפסח ועדיים הפסח ועדיין את משחם הפסח ועדיין את משחם הפסח ועדיים הפ סורה לישראל לזה זמנו ולזה זמנו

הואיל וקבע לו זמן ואיסורו שוה מלאכה . וזו הבערה שלא ללורך היא והכתוב אסר מלאכה ביו"ט הלכך האי ראשון בארבעה עשר

לשהותו מקלת יום ביעורו וחי יום ביעורו ביום טוב מי שרי לשהוייה כלל הא איתקש כו' ואכילת מלה משהשיכה ועל כרהך השבתת

שחור כשתחשך וחם כן לה משכהת

אך חלק דאי לאו אך איכא

מדס סולד. הקודס לחדס הרחשון לייניים שמע דאמר קרא °הראשון אדם תולד אלא פמונס לכם. מלדת: הכל נפי הם המתמון הכי נביי משורה ביום הראשון הכי נביי מיים הראשון הכי נביי לכם ביום הראשון הכי נביי לכי הראשון הכי המה דרתור

מסני שלשק רלשון. דכתיב במקרת כי השמיני שבתון אימר ראשון דמעיקרא משמע ראשון דכתיב בהו לאו למשמעותייהו קחתו אלא שמא בעלמא הוא דנקראו כחשון וכדתנה דבי ר' ישמעהל:

הממונה (יומה כח:) ללותיה דחברהם מכי משחרי כותלי דהייט מחלות ואילך וגמריכן מינה דשחיטת התמיד מהחלת שבע וקשיא לן התם מתני'

בכל לכולם זמן חחד קבע: שפים פב

ל: שבומות ינ

בנועות י. כריתות ככ:)

רבינו חננאל

הראשון אדם (איוכ טו כ) גבעות חוללת ואקשי' שמעאל ר"ע אומר יעשה מלאכה לא יעשה ומצינו הבערה שהיא אב מלאכת לפיכך כיון שפעון שרפה אי אפשר להשבתת שאור ביוים אלא מערב יוים:

דוכתין* פריך מר' ישמעאל אתכא [מנילה כג. זכחים נב.]

הנהות מדר"י לנדא יוסי סגלילי :

גליון השים תום׳ ד׳ם וכתיב כל מלחכה בסוף הדבור שרי מלסטת, נ"ל מלסי :